ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΑΞΙΔΙΑ

Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Η τέχνη της αφοσίωσης σε έναν σκοπό

Το ακόλουθο διασκευασμένο κείμενο στηρίζεται σε άρθρο δημοσιευμένο στο περιοδικό GEO (Ιανουάριος 2021).

Πολλοί επιτυχημένοι άνθρωποι σε όλο τον κόσμο είναι κυρίαρχοι μιας ικανότητας που έχουμε όλοι μας, αλλά που έχουμε ξεχάσει στον κόσμο των περισπασμών. Είναι σε θέση να συγκεντρωθούν βαθιά. Και, έτσι, να βελτιώσουν ένα από τα πιο σημαντικά προσόντα της εποχής μας: την προσοχή. Ένα πολύτιμο, σπάνιο αγαθό. Αμέτρητες εντυπώσεις ανταγωνίζονται την προσοχή μας κάθε στιγμή. Το αν θα επιτύχουμε τους στόχους μας εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από το πώς μπορούμε να απομακρύνουμε την προσοχή μας από αυτούς τους πειρασμούς –να επικεντρωθούμε σε ό,τι είναι πραγματικά σημαντικό για εμάς. Ή αν θα επιτρέψουμε να διασπαστεί η προσοχή μας από το συνεχόμενο χτύπημα του κινητού. Σε τι εστιάζουμε είναι αυτό που καθορίζει τη ζωή μας.

Αλλά πώς οι άνθρωποι καταφέρνουν να εστιάσουν ολόκληρη την ύπαρξή τους σε μια ενιαία δραστηριότητα για λίγες ώρες; Πώς ακονίζεται αυτή η ικανότητα, η οποία μας επιτρέπει να πραγματοποιούμε τόσο διαφορετικές δραστηριότητες, όπως να διευθύνουμε με μαεστρία μικροσκοπικά εργαλεία στο σώμα ενός ατόμου, να συνδυάζουμε τραγούδι, χορό και ηθοποιία σε μια σκηνή ταυτόχρονα ή να καταγράφουμε πολύπλοκα ερευνητικά αποτελέσματα με κατανοητό τρόπο; Κι αν σηκώσουμε το βλέμμα μας και κοιτάξουμε μακριά, πώς μπορούμε να καταφέρουμε έναν στόχο στο μέλλον χωρίς να απομακρυνθούμε από το μονοπάτι μας;

[…] Λίγοι άνθρωποι είναι αφοσιωμένοι σε ένα συγκεκριμένο έργο στη δουλειά τους. Αντιθέτως, είναι συχνά μέρος της καθημερινότητάς μας να εκτελούμε διάφορα καθήκοντα ταυτόχρονα: πρέπει να σχεδιάσουμε εργασίες, να κάνουμε τηλεφωνήματα, να απαντήσουμε αμέσως σε διάφορα μηνύματα. Και στο τέλος της ημέρας, όταν καθόμαστε μπροστά από την τηλεόραση, κρατάμε ακόμα τα κινητά μας, παίζουμε διαδικτυακά παιχνίδια ή σχεδιάζουμε τη συνάντηση για την επόμενη ημέρα.

Έρευνες αποκαλύπτουν τι συμβαίνει στον εγκέφαλό μας κατά τη διάρκεια της πολυδιεργασίας (διαδικασία κατά την οποία κάνουμε ταυτόχρονα πολλές ενέργειες). Δεν

υπάρχει καμία αμφιβολία: ο άνθρωπος δεν είναι σε θέση να εκτελεί πολλά πολύπλοκα καθήκοντα ταυτόχρονα. Αντιθέτως, «η προσοχή μας συνεχώς πηδάει πέρα-δώθε μεταξύ των δραστηριοτήτων, αλλά με ταχύτητα που δεν παρατηρούμε!». Όποιος αποσπάται συχνά ή εναλλάσσεται μεταξύ καθηκόντων χάνει την ικανότητα να επικεντρωθεί σε μία δουλειά και να ορίσει προτεραιότητες. Η πολυδιεργασία, λοιπόν, μας δίνει την αίσθηση της ολοκλήρωσης και για δουλειές που μπορούν να ολοκληρωθούν γρήγορα. Ο πιο σημαντικός κανόνας είναι να γνωρίζετε ποιοι είναι οι στόχοι για την καριέρα σας, τη ζωή σας ή ακόμα και για κάθε ημέρα. Διαγράψτε οποιεσδήποτε δραστηριότητες μπορούν να αποσπάσουν την προσοχή σας από αυτούς τους στόχους!

Α3. Ποια νομίζεις ότι είναι η σημασία της προσήλωσης σε έναν σκοπό; Ποια εμπόδια προς αυτή την κατεύθυνση αντιμετωπίζουν οι νέοι της σύγχρονης ψηφιακής εποχής, για τους οποίους οι «οθόνες» αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας; Αξιοποιώντας και τις επισημάνσεις του κειμένου, να παρουσιάσεις τις σκέψεις σου σε ομιλία (200-250 λέξεων) που θα εκφωνήσεις σε ημερίδα του σχολείου σου με θέμα «Εφηβεία και σύγχρονη εποχή: προκλήσεις και ευκαιρίες», στην οποία συμμετέχουν εκπαιδευτικοί, γονείς και μαθητές.

Μονάδες 25

Β. Λογοτεχνικό κείμενο

ΠΑΟΥΛΟ ΚΟΕΛΙΟ (1947-)

[Το νόημα της ζωής]

Στο απόσπασμα από το βιβλίο του βραζιλιάνου συγγραφέα Π. Κοέλιο (PauloCoelho) «Ο Αλχημιστής» (1988), κεντρικός ήρωας είναι ο Σαντιάγο, νεαρός βοσκός από την Ανδαλουσία.

Δυο χρόνια τώρα στις πεδιάδες της Ανδαλουσίας και ήξερε ήδη απ' έξω όλες τις πόλεις της περιοχής κι ήταν αυτό που έδινε νόημα στη ζωή του: να ταξιδεύει. […] Κάποιο απόγευμα που είχε επισκεφτεί την οικογένειά του, είχε βρει το θάρρος να πει του πατέρα του ότι δεν ήθελε να γίνει παπάς. Να ταξιδεύει, αυτό ήθελε!

- Άνθρωποι απ' όλο τον κόσμο έχουν περάσει απ' αυτό το χωριό, γιε μου, είπε ο πατέρας. Αναζητούν καινούργια πράγματα, αλλά παραμένουν ίδιοι. Ανεβαίνουν στον λόφο για να επισκεφτούν το κάστρο και ανακαλύπτουν ότι το παρελθόν είναι καλύτερο κι απ' το παρόν. Έχουν μαλλιά ξανθά ή σκούρο δέρμα, όμως είναι ίδιοι με τους ανθρώπους του χωριού μας.

- Μα εγώ δεν γνωρίζω τα κάστρα των χωρών τους, αποκρίθηκε το αγόρι.

- Αυτοί οι άνθρωποι, όταν γνωρίζουν τους κάμπους και τις γυναίκες μας, λένε ότι θα ήθελαν να ζουν εδώ για πάντα, συνέχισε ο πατέρας.

- Θέλω να γνωρίσω τις γυναίκες και τις χώρες απ' όπου ήρθαν, είπε το αγόρι. Γιατί ποτέ δεν θα μείνουν εδώ μαζί μας.

- Οι άνθρωποι αυτοί έχουν επάνω τους ένα γεμάτο πορτοφόλι, είπε ξανά ο πατέρας. Από μας μόνο οι βοσκοί ταξιδεύουν.

- Τότε θα γίνω βοσκός.

Ο πατέρας δεν είπε τίποτε άλλο. Την επομένη τού έδωσε μια τσάντα με τρία παλιά χρυσά ισπανικά νομίσματα.

- Τα βρήκα κάποτε στον κάμπο. […] Αγόρασε ένα κοπάδι και γύρισε τον κόσμο μέχρι να μάθεις ότι το κάστρο μας είναι το πιο σπουδαίο και οι γυναίκες μας οι πιο όμορφες.

Του έδωσε την ευχή του. Και στα μάτια του πατέρα του το αγόρι διάβασε την επιθυμία κι εκείνου να γνωρίσει τον κόσμο. Μια επιθυμία ακόμη ζωντανή, παρά τις δεκάδες χρόνια που είχε προσπαθήσει να τη θάψει καθώς συνέχιζε να πίνει, να τρώει και να κοιμάται στο ίδιο μέρος.

Ο ορίζοντας βάφτηκε κόκκινος και μετά βγήκε ο ήλιος. Το αγόρι θυμήθηκε τη συζήτηση με τον πατέρα του και αισθάνθηκε χαρούμενο· ήδη είχε γνωρίσει πολλά κάστρα και πολλές γυναίκες. […] Το πιο σημαντικό, όμως, ήταν ότι κάθε μέρα πραγματοποιούσε το μεγάλο όνειρο της ζωής του: να ταξιδεύει.

Β3. Να επιλέξεις <u>ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα</u> παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Ποιο είναι το όνειρο του κεντρικού ήρωα και πώς αισθάνεται, όταν πια το έχει πραγματοποιήσει; Ποιο είναι το δικό σου όνειρο ζωής και πώς σκοπεύεις να το υλοποιήσεις;

ή

2. Να γράψεις τον διάλογο ανάμεσα στον πατέρα και στη μητέρα του αγοριού, το βράδυ πριν από την αναχώρησή του. Η μητέρα αναρωτιέται γι' αυτή την εξέλιξη και ο πατέρας τής εξηγεί τους λόγους που τον οδήγησαν στην απόφαση να υποστηρίξει την επιθυμία του γιου τους, παρά τις διαφορετικές συνήθειες του τόπου τους.

Μονάδες 25